

AKTUALNO VPRAŠANJE

Cedalje bolj je začelo prevladovati mnenje (kaže, da je pravilno), da je treba pri obdavčitvah v obrti upoštevati oziroma razlikovati proizvodno od storitvene obrti.

Vendar je še eno vprašanje, ki tare storitveno obrt in ima lahko za posledico delno povišanje cen uslug: to je stanovanjski prispevek!

Dejstvo je, da predstavlja v storitvenih obrtnih obratih skoraj devetdeset odstotkov bruto-dohodka sklad za plače, medtem ko v proizvodni obrti, še bolj pa v industriji, pomeni omenjeni prispevek le nekaj odstotkov celokupnega dohodka.

To vprašanje postaja še toliko bolj pereče, ker se predvide-

va povečanje stanovanjskega sklada od 10 na 15%.

Zveza obrtnih zbornic FLRJ je že predlagala Zveznemu izvršnemu svetu, naj bi oprostili storitveno obrt plačevanja tega prispevka, vendar rešitve še ni.

Morda bi bilo umestno, da bi občinski ljudski odbori — vsaj začasno — to upoštevali pri pavšalni obdavčitvi tovrstne obrti, ker bi sicer lahko prišli v položaj, da se bodo cene obrtnim storitvam prav zavoljo tega povišale... I. A.

SMUČARJI IN SANKAČI V BOHINJU

V soboto in nedeljo so se v Bohinju srečali slovenski smučarji in sankarji, slalom za člane in članice, mladince in mladinke ter skoke. Nastopilo je okoli 150 tekmovalcev. V tem dnevu so si Kranjčani priborili lepo prednost pred ostalimi klubi. V teku mlajših mladincev na 5 km je prepričljivo zmagal Pogačnik iz Gorj 3:06,1, M. Lukanc (Ljubelj) 3:06,4, Dornik (Ljubelj) 3:09,5. — Članice: Zupančič Slavica (Triglav) 1:54,4. — Mladinci: Starc (Triglav) 0:59,4. — Mladinke: Ankele (Triglav) 2:55,4.

Sobotno tekmovalstvo obsega naslednji program: tek mladincev in mladink, slalom za člane in članice, mladince in mladinke ter skoke. Nastopilo je okoli 150 tekmovalcev. V tem dnevu so si Kranjčani priborili lepo prednost pred ostalimi klubi. V teku mlajših mladincev na 5 km je prepričljivo zmagal Pogačnik iz Gorj 3:06,1, M. Lukanc (Ljubelj) 3:06,4, Dornik (Ljubelj) 3:09,5. — Članice: Zupančič Slavica (Triglav) 1:54,4. — Mladinci: Starc (Triglav) 0:59,4. — Mladinke: Ankele (Triglav) 2:55,4.

Sankarji so vozili za prvenstvo Slovenije, smučarji pa so si v vseh disciplinah razen skokov in slaloma ter veleslaloma za mladince in mladinke razdelili naslove republiških prvakov, medtem ko so se Gorenjci zagrizeno borili v teh disciplinah za gorenjsko prvenstvo.

Organizacijo tekmovalstva je prevzel Smučarski klub Bohinj s pomočjo Gorenjske smučarske podzveze. Tekmovalstva so potekala zelo hitro in udeležilo se jih je veliko število tekmovalcev. Z majhnimi izjemami ga lahko smatramo za reprizo državnega prvenstva. Organizator tekmovalstva je s posebnim sistemom točkovanja precej pripomogel k množičnosti te prireditve in dosegel veliko borbenosti tekmovalcev. Kot je bilo pričakovati, se je glavna borba za naslov ekipnega prvaka Gorenjske vodila med Triglavom in Jesenicami. V soboto je Triglav osvojil kar štiri naslove prvakov, vendar mu je izredna smola v nedeljo precej zmanjšala možnosti za uspeh.

Rezultati — tek na 5 km za mlajše mladince: Pogačnik (Gorje) 2:48, Kobentar (Jesenice) 2:16.

Mladinke: Milena Vidic (Mojstrana) 29,25, Lojzka Krničar (Gorje) 30,48.

Slalom — člani: Janko Stefe (Ljubelj) 3:00,8, Ilija (Enotnost) 3:06,1, M. Lukanc (Ljubelj) 3:06,4, Dornik (Ljubelj) 3:09,5. — Članice: Zupančič Slavica (Triglav) 1:54,4. — Mladinci: Starc (Triglav) 0:59,4. — Mladinke: Ankele (Triglav) 2:55,4.

V nedeljo so bile na sporedu naslednje discipline: teki za člane in članice ter mladince, skoki za člane in mladince. Pri članih je zmagal Zdravko Hlebanja pred Cvetom Pavčičem in Gašperjem Kordežem. V veleslalomu je pri moških zmagal Tine Mulej, pri ženskah pa Slavica Zupančičeva.

(Nadaljevanje na 5. str.)

LETO X. — ST. 18 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 4. MARCA 1957

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

OB SESTAVLJANJU TARIFNIH PRAVILNIKOV ODDALJEVANJE OD POGLAVITNEGA NAMENA

Odobreno 5% povišanje ravni tarifnih postavk naj omogoči tudi stimulatивnejšo tarifno politiko. 10% povišanje ravni tarifnih postavk za višje skupine delavcev in uslužbencev pa je uporabiti tako, da se bodo povišale tarifne postavke predvsem za kvalificirana in visoko kvalificirana delovna mesta delavcev v proizvodnji in za kader, ki neposredno operativno organizira in vodi proizvodnjo.

To je bila misel, ki smo jo slišali in jo tudi osvojili ob začetku letošnjega leta. Strinjani smo se s tem, da v okviru sedanjih možnosti bolj stimuliramo prizadevanja za doseganje večje proizvodnosti, po načelu: kdor več dela, kdor več naredi, naj bo tudi sorazmerno boljše plačan!

Kako pa to sedaj uresničujemo v tarifnih pravilnikih, ki jih bodo te dni potrjevali pristojni občinski in sindikalni organi?

Napredek v primerjavi s prejšnjim je v tem, da podjetja uveljavljajo politiko razponov, ki daje delavcem perspektivo, da bodo ob svojem boljšem delu bolj ocenjeni in bodo zato boljše zaslužili. V podjetjih so začeli v splošnem bolj upoštevati načelo nagradovanja po delu. Razen nekaterih izjem povečajo podjetja v tarifnih pravilnikih posebno pozornost delavcem, ki so na ključnih delovnih mestih v proizvodnji, od katerih je predvsem odvisna proizvodnost dela in proizvodnja. Tako je tarifna politika glede delovnih mest, ki so neposredno vezana na proizvodni proces, v splošnem pravilna, stimulatивnejša kot doslej, kolikor seveda že dopuščajo obstoječe možnosti.

Problematičnejša pa je tarifna politika v nekaterih podjetjih glede uslužbenskih delovnih mest, kjer so v nekaterih primerih teži za neupravičeno visokimi plačami, ki niso v sorazmerju z dejansko vlogo tega ali onega uslužbenskega delovnega mesta v pod-

jetju, z zahtevami in potrebami tega delovnega mesta. Tu se tarifna politika v podjetjih ponekod nagiblje v škodo proizvodnih delavcev in uslužbencev in s tem v škodo proizvodnosti dela in proizvodnje. Tako so primeri, da so v podjetju iz stroke, ki ima zaradi težavnih pogojev dela odobreno še posebno povišanje ravni tarifnih postavk, deležni tega posebnega povišanja tudi administrativni uslužbenci, dasiravno je namenjeno ljudem na delovnih mestih neposredno v proizvodnji, na katerih so posebno težavni delovni pogoji. V tarifnih pravilnikih nekaterih drugih podjetij opazimo, da so tarifne postavke v razponu za komercialno

finančne in druge administrativne uslužbenec previdene previsoko, če jih primerjamo, s tarifnimi postavkami za delovna mesta neposredno v proizvodnji. So primeri v podjetjih, da predvidevajo za to ali ono administrativno delovno mesto (denimo za tajnice, za razne referente itd.) celo višje tarifne postavke v razponu kot za kakoga visoko kvalificiranega strokovnjaka, ki lahko neposredno vpliva na proizvodnost in na proizvodnjo.

Seveda ne gre tu uganjati uravnilovke, pri kateri naj bi samo po imenu enaka delovna mesta v različnih podjetjih enako vrednotili. Upoštevati je treba specifičnost

SODELOVANJE IN POBUDE PREBIVALSTVA IZ DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA BLEJSKE OBČINE

Množični sestanki organizacij SZDL po vsej občini Bled so zadnje tedne pokazali prave zanimanja in pobud prebivalstva za reševanje domačih problemov. Povsod so si prizadevali za izboljšanje dela vaških organizacij; le v redkih primerih so imeli sestanki bolj formalen značaj. To pa predvsem tam, kjer odbori nimajo stalne zveze s članstvom in z ostalimi množičnimi organizacijami, zato ne vidijo raznih perečih zadev, ki bi jih morali obravnavati. — V večini primerov, zlasti v Zgornjih Gorjah, Podhomu in drugod, so volilci na množičnih sestankih sami izrazili željo, da bi bilo potrebno gosteje razpravljati o gospodarstvu. Izkazalo se je, da krajevni odbori zelo poredko sklicujejo zbere volivcev, na katerih bi člani ljudskega odbora pojasnjevali splošno gospodarsko smer občine. Tako so zborovalci na sestankih SZDL zahtevali pojasnila o raznih

ukrepih občine. Zgodilo se je, da včasih odborniki niso mogli ustreči zahtevam vaščanov. Zadnje izkušnje so pokazale, da se krajevni odbori pri svojem delu še niso dovolj znašli. Pokazali so premalo gibčnost pri reševanju gospodarskih vprašanj in premalo so izkoristili demokratične oblike družbenega samoupravljanja na vasi.

Občinski odbor SZDL je na zadnji seji ocenil in analiziral delo vaških odborov in rezultate zadnjih množičnih zborovanj po vaseh in naseljih Bleda. Ugotovil je, da je politično in izobraževalno delo organizacij v centru Bleda precej boljše kot po obrobni vaseh.

Na Bohinjski Beli je delo mladine na pobudo SZDL in ZK precej zaživelo. Redno se zbira na sestankih in razpravlja o svojih naloga. S posebno vnemo in veseljem se ukvarja s prosvetnim delom ob pomoči tam-

takih delovnih mest v posameznih podjetjih. Vodja komercialnega oddelka, denimo v podjetju, ki ima na trgu monopolen položaj, opravlja prav gotovo neprimerno lažjo nalogo kakor njegov kolega v podjetju druge stroke, ki se mora spričo večje konkurence bolj muhati, da spravi izdelke v denar.

Pri sprejemanju tarifnih pravilnikov kaže opozoriti še na eno stvar: v razpravi o tarifni problematiki se ponekod omejujejo le na razdeljevanje plač, medtem ko o tem, kako povečati proizvodnost in proizvodnjo, kar predvsem lahko res poveča realne plače, še vedno bolj malo govorijo. Prav tam, kjer izgubljajo izpred oči poglavitni namen, ki ga skušamo doseči s stimulatивnejšo tarifno politiko, pa se seveda najlažje uveljavljajo negativne tendence, kakršne kukaajo na dan v nekaterih tarifnih pravilnikih, ki jih podjetja te dni predlagajo v potrditev občinskim in sindikalnim organizacijam.

kajšnjega kulturno prosvetnega društva. Mladina na Mlinem sodeluje pri prostovoljnem delu, spomladi pa bo organizirala delovno brigado za popravilo cest. Na Bledu množično sodeluje v društvi. Pred kratkim pa so se zbrali na sestanku tudi mladi zadržniki in mladi delavci. Ker bodo spomladi za razna dela v občini organizirali delovne brigade, je občinski odbor SZDL mnenja, da bi bilo treba že sedaj sestaviti skupen načrt s tehničnim vodstvom.

Komisija za delavsko in družbeno upravljanje, ki jo je izvolil občinski odbor SZDL, je doslej skrbno zbrala podatke o delu šolskih odborov in hišnih svetov.

Vse kaže, da je delo organizacij SZDL že prešlo z osnovne stopnje organizacijskih težav na širšo dejavnost z množicami. S tem dobiva družbeno življenje bolj polno podobo, delo SZDL pa širše obeležje. —jb

NAGRADNO ŽREBANJE bo v soboto, 9. marca 1957

V petkovi številki smo objavili seznam 81 dobitkov — do danes pa so se jim pridružili še naslednji: blago za moško obleko (»Suknos, Zapuže), 2 litra žganja (gostilna »Potočnik, Bistrica), 4 buteljke vina (hotel »Triglav, Radovljica), 3 kg težka gnjat (Mesarija, Bled), 3 steklenice slivovke »Vino Bled«, 2 buteljki vina (Krajevna gostilna, Kamna gorica). S tem tudi poravnajo neljubo pomoto, ki se nam je zadnjikrat vrnila v seznam nagrad, ko smo napisali, da daje Mestna brivnica Kranj 10 steklenic vina. Pravilno je: Mestna brivnica, Kranj — 2 hladni ondulaciji; »Vino«, Kranj — 10 steklenic vina.

Torej skupno 87 dobitkov v skupni vrednosti nad 300.000 dinarjev!

Žrebanje bo v soboto, 9. marca ob 4. uri popoldne v prostorih uredništva »Glasu Gorenjske«. Komisijo, ki bo vodila žrebanje, smo izžrebali kar mi sami izmed najstarejših naročnikov in prosimo, naj na dan žrebanja na naše stroške pridejo popoldne v Kranj: Marija Robič, Plavž 18, Jesenice. Pavle Krajnc, Kokrica 77, Kranj. Franc Cvetko, Novi trg 29, Kamnik. Mara Kobal, Demšarjevo predmestje št. 9, Skofja Loka in Avgust Kniflic, Ravne 13, Tržič.

Potne stroške jim bom povrnil. Izmed naročnikov, ki se bodo udeležili žrebanja, pa bomo izvolili še nekaj članov komisije kar pred začetkom žrebanja. Vabimo vas, da se žrebanja udeležite v čim večjem številu!

naš razgovor

ZASTRUPLENE VODE - ZLO RIBIČEV

Nekateri menijo, da je ribištvo namenjeno samo osebnemu razvedrilu. Vendar ima dokaj širok pomen — skrbeti za smotno gospodarjenje z našimi vodami. Ko sva se s tajnikom Gorenjskega ribiškega društva tovarišem Marjanom Markovičem razgovarjala o problemih in nartih društva, mi je med drugim dejal:

»Veliko zlo ribiških druščin na Gorenjskem so z industrijskimi odpadki zastrupljene vode. Od podjetij dobi ribiško društvo sicer nekaj odškodnine, vendar je to le nezaten del dejanske povzročene škode. Nečisti

ste vode pa niso samo problem ribištva, temveč povzročajo široko gospodarsko škodo — turizmu, zdravstvu itd. Zato je nujno, da podjetja razmislijo o čistilnih napravah, ki bi izboljšale sedanjí položaj.«

»In ribji zarod?«

»Le-ta je zaradi odplak in stalnega nihanja vode najbolj prizadet.«

»Katero so glavne težnje ribiškega društva letos?«

»Prizadevamo si, da bi se vse družine okrepile in se tako čimprej osposobile za upravljanje zaupanih voda. Da bi bile družine kos tej nalogi bomo posvetili veliko skrb vzgoji članstva

in nudili družinam potrebna materialna sredstva.«

»S čim se ukvarjajo vaši člani v teh mesecih?«

»Sedaj so v teku priprave za vlaganje zaroda, ker si bomo le tako zagotovili dober ribolov v prihodnje.«

Zanimalo me je še, kakšen je bil uspeh pri lovu sulca v letošnji sezoni. Tovariš Markovič je z nasmehom dejal:

»Članom družine Sava - Kokra sta prišla dva velika sulca prav blizu trnka. En sulac pa je bil močnejši kot ribič in ga je potegnili na neprosto voljno kopačnje v mrzlo šavo. Vendar — dva smo le ujeli...«

TE DNI PO SVETU

△ V petek so objavili v New Yorku, da so se ZDA, Francija in Izrael dogovorili za nagel umik izraelskih čet iz Gaze in Serm el Sejka. Izrael je sicer ponovno zahteval, da področje Gaze ne smejo vrniti Egiptu, vendar so sklenili, da bodo nadomestile izraelske čete, ki se bodo umaknile s tega področja, varnostne sile Združenih narodov.

△ Prvi sekretar vzhodnonemške združene socialistične partije Walter Ulbricht je obsodil Svetozarja Vukmanovića in delegacijo Zveze komunistov Jugoslavije, ki je nedavno obiskala Poljsko, »da so zadali udarec ljudsko demokratični ureditvi, ki je v resnici ena izmed oblik diktature proletariata«. Ta in drugi milejši ali ostrejši citati, zasnovani na popačenem prikazovanju dela jugoslovanskih komunistov, so bili objavljeni v vzhodnonemškem časopisu »Neuer Weg«, ki v istem članku tudi zanika, da bi šlo v borbi poljskih komunistov proti birokraciji, korupciji in karizizmu za nek nov družbeni proces.

△ Posebni politični odbor Združenih narodov je zavrnil sovjetsko obtožbo, da se Združene države vmešavajo v notranje zadeve vzhodnoevropskih držav in Sovjetske zveze. Jugoslovanska delegacija ni odobrvala načina, kako se je odbor lotil tega vprašanja, zato ni sodelovala v razpravi in se je tudi vzdržala glasovanja.

△ Zahodnonemški kancler Adenauer je v odgovoru na poslanico sovjetskega premiera Bulganina sprejel zahtevo o razgovorih za razširitev trgovinskih odnosov, predlog za sklenitev dogovora o znanstvenem in tehničnem sodelovanju ter sporazuma o pravicah konzularnih predstavništev, medtem ko so stališča obeh vlad o osnovnih spornih vprašanjih ostala nespremenjena.

△ V poročilu o razgovorih med francoskim predsednikom vlade Molletom in predsednikom ZDA Eisenhowerjem, ki so ga objavili po razgovorih med obema državnikoma, komentatorji ne vidijo posebnega napredka, čeprav skušajo Francozi te razgovore prikazati kot uspeh svoje diplomacije.

△ Zunanje politično poročilo državnega sekretarja Koče Popovića v Zvezni ljudski skupščini je dobilo širok odmev v svetovnem tisku in poročilih agencij. Poudarjajo zlasti tiste dele govora, v katerih je beseda o odnošjih FLRJ do raznih držav in izjavo, da Jugoslavija ni odgovorna za težave, ki so nastale v njenih odnosih s Sovjetsko zvezo.

△ Predsednik indijske vlade Nehru je na nekem volilnem zborovanju izjavil, naj bi se sestala predsednika ZDA in Sovjetske zveze ter proučila obojne predloge za ureditev vprašanj Bližnjega vzhoda. Takšen sestanek bi po njegovem mnenju utrdil mir v arabskem svetu.

△ V Izraelu pričakujejo, da bo sklep o umiku izraelskih čet z egiptovskega ozemlja izval padec vlade. Menijo, da se bo kriza začela danes, ko se bo sestal izraelski parlament.

△ Včeraj so v Bonnu objavili, da bo Zahodna Nemčija odsej plačevala 588 milijonov mark za obrambo Angliji — od tega odpade 200 milijonov na vzdrževanje britanske vojske v Zah. Nemčiji.

△ Zahodnonemški zunanji minister von Brentano je odpotoval na enomesečni obisk v ZDA, Avstralijo in Indijo.

△ Varnostne sile Združenih narodov so pripravljene, da takoj krenejo za izraelskimi četami, ko se bodo te začele umikati iz Gaze in Serm el Sejka. Na področju, ki mejl z Gazo, so razporejene tudi jugoslovanske enote.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

9. PREDPUSTNI PONEDELJEK

»Ubiješ človeka... in trčiš ob zakon, ki pravi: kazen! Lepo ti odbrenkajo 5, če imaš posebno smolo, tudi 10 let zapora... — Preklete, kaj sem pa jaz storil, da me obsodijo na dosmrtno ječo? Kaj drugega pa je zakon kot dosmrtna ječa!«

Tako je modroval Tomaž tisto nedeljsko jutro, ko se je »v rožcah« vračal s pustne zabave.

V zvoniku je petkrat votlo udarilo in Tomaža je močno zaskrbelo. Ženi je bil svetlo obljubil, da se vrne najkasneje ob enajstih — in zdaj je pet zjutraj. Razen tega pa — žene se je bal kot vrag križa...

»Kar bo pa bo, Tomaž,« se je žalostno bodril. »Grmelo pa bo, boš videl, da bo!«

Sam ni vedel, kdaj je dospel do doma. Ko je previdno lezel po stopnicah, je ugotovil, da mu levi čevljev presunljivo škriplje. Sezul ga je.

Pred vrati v stanovanje je zadržal dih in prisluhnil. Nič sumljivega ni slišal. Previdno je vtaknil ključ v ključavnico in — rahlo je škrtnilo. Vstopil je. Povsod smrtna tišina. Zdajci zvenket in udarec, kot bi ustrelil iz topa (vsaj tako se je Tomažu zdelo, ko je pobral ključ s tal). Prekleti ključ! Mrzel pot mu je stopil na čelo. Naslonil se je na vrata... uničen... bolj mrtve kot živ.

V kuhinji je zalajal pes.

»Preklicano ščene, boš tiho ali ne,« je zasikal Tomaž in se neslišno kakor senca pognal proti kuhinji. Cuček je utihnil in mahal z repom.

»Izdajalec!« mu je s prijaznim nasmehom grozil Tomaž in ga gladil. »Ob prvi priliki te »zagiftam«. Tomaž je napel ušesa. Žena spi kot top. Upanje se mu je vrnilo v izmučeno dušo. — Začel se je

Se ni minil mesec dni, ko so se štirje arabski glavarji spet sestali. V Kubehu, silkovitem dvorcu bivšega egiptovskega kralja Faruka v Kairu so se vsedli za zeleno mizo glavarji Egipta, Saudove Arabije, Sirije in Jordanije. Dva predsednika in dva kralja.

Na zadnjem sestanku so sklenili iz lastnih blagin nadomestiti Jordaniji redno letno podporo 12 milijonov funtov šterlingov, ki jo je doslej ta dežela prejela od Velike Britanije. Tako so Jordanijo hkrati osvobodili tudi vseh obveznosti do Anglije in jo vključili v krog štirih neodvisnih arabskih držav. Na istem sestanku so v načelu zavrnilo Eisenhowerovo doktrino, v kolikor krši neodvisnost katerekoli od arabskih dežel.

S tega sestanka je odšel kralj Saudove Arabije na pot v ZDA, da bi tam seznanil ameriške voditelje s stališči neodvisnih arabskih dežel, hkrati pa dobil obvestila iz prve roke o pravih namelih ameriške diplomacije na nemirnem Bližnjem vzhodu. Kralj Saud ni priletel na čarobni preprogi, pravi londonski časopis »ECONOMIST«, vendar

LJUDJE IN DOGODKI
ŠTIRJE ARABCI V KAIRU

je bil za Washington zelo zanimiva osebnost, posebej prikladna za razgovore, ker so se med obema deželama spletle tesne »petrolejske vezi«.

Medtem ko je saudski kralj odvisen od dela dobička, ki mu ga odstopajo ameriške petrolejske družbe za črpanje petroleja izpod puščavskih tal njegove dežele, tako so Amerikanci odvisni od Saudove Arabije in njenih petrolejskih bogastev. Zato sta si obe strani prišli druga drugi naproti. Saud se je odpravil na dolgo pot prek oceana v ZDA, Eisenhower pa je proti vsem doseganim običajem pričakal svojega gosta že na letališču.

V amer. prestolnici so bili prijazni in radodarni z dolarako pomočjo, zlasti ker so pričakovali, da bo kralj Saud odigral vlogo posredovalca med ZDA in arabskimi deželami. Saudski monarh pa je pozorno prisluhnil novi ameriški melodiji, prirejeni za Bližnji vzhod, pozorneje, kot pa so pričakovali tisti, ki so ga poslali za to prek Atlantika. Kralj Saud se sicer med obiskom v deželi novega sveta ni spreebrnil, vendar se je vrnil bolj dojemljiv za Eisenhowerovo doktrino. Vzlic te-

mu pa Saudu v Kairu zdaj ni uspelo, da bi prepričal svoje arabske zaveznike o »nedolžnosti« Eisenhowerovih namer na Bližnjem vzhodu. Tako je Saud nekako nesrečno opravil svoje dvojno poslanstvo. V Washington je odšel kot odposlanec arabskih dežel, ki nasprotuje Eisenhowerovi doktrini, tam pa se je navdušil zanjo; vrnil se je kot advokat nove ameriške politike, medtem ko je izid kairskih razgovorov spet posredno zavrnil.

Eisenhowerova doktrina pa je bila, kot vse kaže, edina sporna točka na kairski konferenci. Čeprav so vse seje potekale v strogi tajnosti, se da vendar marsikaj sklepati tudi iz redkobesednega zaključnega sporočila. Štirje arabski državniki so predvsem odločno ponovili, da hočejo »ostati izven hladne vojne in njenih nevarnosti ter se ravnati po politiki aktivnega nevtralizma in varovanja svojih koristi.« Tako so znova poudarili, da mislijo nadaljevati neodvisno arabsko politiko in za vojaški in politični blok. Spretno formulirani sklep pa obenem pušča odprta vrata za vsako enakopravno sodelovanje izven

ozkega blokovskega okvira tako z Zahodom kot z Vzhodom.

V vseh drugih vprašanjih so prav tako dosegli soglasje, zlasti v tistih, ki so postala že nekako standardna v arabski politiki. Tu gre predvsem za zahtevo, da se morajo izraelske čete brezpogojno umakniti z egiptovskega ozemlja, prav tako pa tudi, da je treba priznati odškodnino Egiptu zaradi vojaškega napada Anglije, Francije in Izraela, da je treba pri vsaki rešitvi sueškega vprašanja upoštevati predvsem egiptovsko suverenost, da je treba dati neomejeno podporo arabskemu prebivalstvu Alžira itd.

Vsa ta vprašanja terjajo enotnost arabskega sveta. Saudovo omahovanje kljub vabilnemu žvenketu dolarjev ni pripeljalo do razcepa med štirimi arabskimi državami. Sedanj kairski sestanek je tako vnovič dokazal, da arabske dežele še niso pozabile na nauk iz dolgoletnih izkušenj. In ta je vsako med njimi izmodril in naučil, da je sam sebi vsak pač najboljši gospodar.

MARTIN TOMAZIC

v nedeljo smo zabeležili

11 LET DELA KRANJSKEGA AEROKLUBA

Kranj, 3. marca
Danes dopoldne je bil v Kranju 11. redni letni občni zbor Aerokluba Kranj. Udeleženci so grajali omalovažujoč odnos političnih in drugih organizacij, katerih predstavniki se zbora kljub vabilom niso udeležili. Iz poročila in razprave je bilo razvidno, da je klub v prvem desetletju svojega obstoja premagoval vrsto težav, ki jih je imel zaradi prostorov in pomanjkanja finančnih sredstev. V preteklem letu je dosegel zelo dobre uspehe in se uvrstil na prvo mesto na Gorenjskem. Najbolj delavni sekciji sta bili modelarska in padalska. — Člani kranjskega Aerokluba so se udeležili številnih tekmovanj. Ob zaključku zbora so najzaslužnejši prijeli diplome in odlikovanja. Izvoljeno je bilo novo vodstvo.

RAZŠIRJENA SEJA MLADINSKIH VODITELJEV NA SOLAH V KRANJU

Kranj, 3. marca 1957
Danes dopoldne je bila v Kranju razširjena seja vseh predsednikov in sekretarjev osnovnih organizacij Ljudske mladine na solah. Vabilni so bili tudi mladi člani šolskih odborov ter mladi profesorji in učitelji.

7-TONSKI KAMION ZDRSNIL 10 METROV GLOBOKO

V soboto zvečer ob 17.30 uri se je vračal iz Planice na Jesenice 7 in pol tonski kamion jeseniške Komune. K naloženemu vozu, ki je v Planici pluzil cesto, je bil priključen plug. Blizu jeseniške bolnice na cesti I. reda je nenadoma odpovedal volan. Sofer Ivan Kelbel ni mogel zaviti na levo, niti zaustaviti. Kamion, na katerem je bilo tudi pet delavcev, je zdrsnil po bregu, izruval veliko češnjovo drevo, ob katerem se je odtrgal železni plug, in se zvalil po bregu in oblašal na dnu pod kamionom. Razen manjših prask ni dobil nobene poškodbe. Tudi delavci so bili le laže poškodovani. Škode na kamionu je za več milijonov dinarjev.

PROMETNA NESREKA NA POKLJUKI

V soboto ob 16.20 uri se je dogodila prometna nesreča na cesti III. reda na Pokljuki, odsek Mrzli studenec—Goreljek, pri srečanju osebnih avtomobilov S-3140, voznik Maček Alojzij, in

S-8257, voznik J. Juretič. Avtomobil S-3041 je s prednjim delom zadel v nasproti prihajajoči avtomobil S-8257. Vzrok nesreče je bila nepregledna, poledenela in zasnežena cesta. Škode na avtomobilih je za približno 50 tisoč dinarjev.

ROMAN ALBREHT JE GOVORIL DELAVCEM »SAVE« V KRANJU

V petek so se delavci tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju zbrali na predvolilnem sestanku, kjer je govoril tajnik Zveze sindikatov Slovenije Roman Albreht. Razpravljal je o družbenem planu, tarifni politiki, nekaterih najvažnejših zunanje - političnih dogodkih itd.

REDNA LETNA SKUPŠČINA POČITNIŠKE ZVEZE KRANJSKEGA OKRAJA

Sredi preteklega tedna je imela Počitniška zveza redno letno skupščino. Organizacija vključuje 529 članov, kar je za Gorenjsko vsekar premalo. Velika večina članov jo iz vrst šolske mladine. V bodoče bodo poskušali vključiti vanjo še delavsko in kmečko mladino. Lani je Počitniška zveza organizirala potovanje po Jugoslaviji in taborjenje v Rovinju. Za letos pa ima v načrtu enako potovanje, taborjenje v Pulj ter več krajših potovanj.

ROBLEKOV DOM BODO OBNOVILI

Planinsko društvo v Radovljici praznuje letos 62-letnico obstoja. Za ureditev Valvazorjevega doma je društvo lani investiralo 1.400.000 dinarjev. Letos bodo adaptirali Roblekov dom in nabavili novo opremo. V društvu je včlanjenih 739 planincev. Na zadnjem običnem zboru so veliko razpravljali o nalogah, ki čakajo planinsko organizacijo.

V TRŽIČU BODO UVEDLI TURISTIČNE TAKSE

Svet za finance je predlagal Občinskemu ljudskemu odboru Tržič uvedbo turističnih taks. Zal ima mesto le malo tujskih sob, več pa jih je v planinskih postojankah v tržički okolici. V sezoni naj bi znašala taksa na nočnico 20 dinarjev dnevno, sicer pa le 10 dinarjev.

SZDL V ŽIREH SE PREMALO ZANIMA ZA DELO RK

Na nedavnem običnem zboru RK v Žireh so člani pregledali dejavnost v zadnjem letu. Zbor je bil polnoštevilno obiskan, kar po drugih običnih ni običaj. Za tako udeležbo zasluži pohvalo občinski od-

VREME

V začetku marca, najpozneje do 6. marca, pričakujemo nastop dolgega razdobja nizkih, skoraj zimskih temperatur. Pogosto bo snežilo. Padavine pričakujemo v dneh med 4. in 6. marcem.

Maček kronika

bor RK, vse priznanje pa moramo izreči predsednici tovarišici Ivani Poljanškovi, ki ima že kar 65 križev, pa je še vedno navdse požrvalna. Zal na običnem zboru ni bilo zastopnikov drugih organizacij, predvsem Socialistične zveze, kar nam daje misliti. V prihodnje bodo morali odborniki RK navezati stike z vsemi organizacijami. Do sedaj so pogosto naleteli na gluha ušesa, vendar upamo, da se to ne bo več ponavljalo.

LETNA KONFERENCA SZDL V RADOVLJICI

Dne 28. februarja je bila v Radovljici redna letna konferenca SZDL, na kateri so obravnavali predvsem zdravstvene probleme. V letošnjem letu imajo namen dvigniti za 1 nadstropje poslopje otroškega vrta in tako povečati zobno ambulanto ter pridobiti posvetovalnico za matere. Udeleženci so ugotovili, da je bilo pri razdeljevanju paketov RK premalo nadzorstva in da živila niso bila pravilno vskladiščena.

UČITELJI IN PROFESORJI SO ZBOROVALI

V četrtek je bila v Radovljici sindikalna konferenca Društva učiteljev in profesorjev. Člani bodo že v tem mesecu pričeli študirati nove učne programe, ki so izdelani za osemletke.

NEUSPEŠEN OBČNI ZBOR RK V NAKLEM

V ponedeljek je imela krajevna organizacija Rdečega križa v Naklem svoj redni letni občni zbor. Bil je zelo slabo pripravljen, kar je povsem razumljivo, saj se ga predsednik sploh ni udeležil. Organizacija RK ni imela posebnega uspeha in je tudi obveznosti do občinskega odbora RK zelo slabo izpolnjevala. Razprava je bila zelo živahna. Ugotovili so, da nosi krivdo za nedelavnost organizacije vodstvo, ki je bilo tudi na novo izvoljeno.

KORISTNO ZDRAVSTVENO PREDAVANJE NA KOKRICI

Krajevna organizacija RK Kokrica je v četrtek zvečer organizirala zelo poučno zdravstveno predavanje o raku. Številne žene in mlada dekleta so z velikim zanimanjem sledila predavanju.

ZNANSTVENI ZAVOD ALI LJUDSKA KNJIŽNICA?

SE O PROBLEMIH
STUDIJSKE KNJIŽNICE
V KRANJU

Ze nekajkrat smo v našem listu pisali o težavah Studijske knjižnice v Kranju. Menim, da res ni najmanjša neprijetnost dejstvo, da v knjižnico zahaja vse več pionirjev, ki motijo resno, študijsko delo. Vzrok temu moramo videti pač v dokaj sodobno in ugodno urejeni čitalnici (ki je Ljudska knjižnica nima), predvsem pa v tem, da je v Studijski knjižnici dosti čtiva, ki mladino privlači, predvsem leposlovje in razne pionirske, mladinske in družinske revije.

Prav ta ugotovitev pa je izhodišče za novo razpravo o problemih študijske knjižnice, v kar pa doslej, kljub mnogim zapiskom o tej ustanovi, ni posegel še nihče. Vprašanje je namreč ali je prav in v skladu z naloga, ki jih ima študijska knjižnica, da se v njej zbira poleg domače in tuje strokovne in znanstvene literature ter časopisov tudi leposlovje, družinske in mladinske revije itd.

Kar je gorenjskega, vsekakor! Vse na Gorenjskem izišle publikacije bi bilo treba ne samo zbirati, marveč tudi analizirati in sistematizirati v občasnih bibliografskih izdajah. Studijska knjižnica bi s tem samo poglobila svojo študijsko funkcijo.

Nima pa prav nobenega pomena prizadevati si, da se zbere v knjižnih policah vse beletristične edicije vseh jugoslovanskih založb in časopisnih podjetij, še manj pa tujih.

Bilo bi vsekakor neskrupno pričakovati, da mora v Kranju zrasti enakovredna institucija kot je ljubljanska Univerzitetna knjižnica. Prav tako pa bi bilo nesmiselno ustvarjati neko "miniaturno, provincialno" izminiaturno, "provincialno" izminiaturno Univerzitetne knjižnice. Enoten koncept študij. knjižnic na Slovenskem ali pa celo v obsejnoslovenskem merilu je, po mojem mnenju, praktično neuresničljiv, teoretično pa nesmiseln. Studijska knjižnica na

Jesenicah mora pač skrbeti, da zvrsti v svoje knjižne police čim več železarske strokovno-znanstvene literature — domače in tuje. V Kranju bi bilo treba zbrati kar se največ da strokovne literature o tekstilstvu, gumarstvu, precizni mehaniki. To pa bi bilo seveda treba dopolniti z vsemi poznanimi leksikografskimi izdajami. Skratka, zbirati bi bilo treba tisto, kar ljudje potrebujejo pri svojem delu in kar jim lahko koristi pri poglobljanju njihovega znanja.

Namesto, da ustvarjamo enoten tip študijske knjižnice, bi bilo boljše poskrbeti, da tudi v tej instituciji pridejo do izraza

vse pokrajinske specifičnosti. Tako organizirana ustanova potem ne bo več »depandansaneke centrale, marveč njeno logično dopolnilo.

Menda je prav zaradi zgledovanja na podobne ustanove republiškega ranga štud. knjižnica zastavila delo na nekoliko preširokem področju. To pa se ji maščuje. Ne samo zaradi navala mladih razgrajčev, marveč zaradi nujnih pomankljivosti, ki so pri delu te ustanove nastale. Mnogo pa je težav seveda tudi zato, ker je ustanova še mlada, saj je stopila letos šele v sedmo leto svojega obstoja.

Danes v študijski knjižnici

lahko dobiš domala vsako leposlovno knjigo, ki so jo v zadnjih letih izdale slovenske založbe. — Večino celo v dvojniki — ni pa na pr. na razpolago nobenih sistematiziranih podatkov o razvoju samoupravljanja na Gorenjskem. Dvomim celo, če je v knjižnici vse, kar je bilo v letih po vojni na Gorenjskem tiskanega.

Ko sem zapisal, da je študijska knjižnica nekoliko preširoko zagrabilja za delo, sem pri tem mislil predvsem na fizični obseg dela, ne pa na vsebino dela. Vsebina dela te znanstvene ustanove je pravzaprav ravno zaradi široko zasnovane akcije za zbiranje knjižnega fonda ostala precej plitva. Za posredovanje knjig bralcem (predvsem leposlovja seveda) in za usmerjanje bralcev pri branju imamo ljudsko knjižnico. Studijska knjižnica pa bi naj ne bila samo ustanova za posredovanje knjig, marveč bi morala biti v pravem pomenu besede znanstvena ustanova. Uslužbeni študijske knjižnice bi morali biti znanstveni delavci, ki bi aktivno spremljali politično, kulturno in znanstveno dogajanje doma in po svetu in ga posredovali svoji okolici. To je hkrati tudi edini izhod iz nevarnosti, da študijska knjižnica ne postane samo mrtvo skladišče znanstvenih in strokovnih knjig.

Zato torej ne gre samo za to, da prisotnost leposlovja »spaci« osnovni smoter študijske knjižnice. To pravzaprav ni niti najbistvenejše. Mnogo važnejše je, da se s posredovanjem leposlovja bralcem pači način dela znanstvene ustanove, kar bi študijska knjižnica morala biti.

Vzporedno s tem takoj nastane tudi problem kadrovske politike v tej ustanovi. Zaradi nedvomno izredno velikega pomena, ki ga ta ustanova ima in velike vloge, ki bi jo v družbenem kulturnem življenju na Gorenjskem morala igrati, je namreč popolnoma zgrešeno mnenje, da je služba v njej samo neke vrste skrita podpora. Gledati bi bilo treba, da se v to ustanovo vključi v prihodnosti še nove, mlade talentirane ljudi, ki imajo zadosti znanja, sposobnosti in volje za znanstveno delo.

Teh nekaj misli naj bi bilo samo uvod v razpravo o vlogi in funkciji študijske knjižnice v Kranju. Dobro bi bilo, če bi o tem povedal svoje mnenje tudi kdo drug.

SLAVKO BEZNIK

Dogradili so dom v Besnici

Preteklo nedeljo so imeli zadrugi Kmetijske zadruge iz Besnice svoj redni letni občni zbor — prvič v lastnih prostorih nanovo dograjenega zadržnega doma.

Iz poročil upravnega in nadzornega odbora je bilo moč razbrati, da je bila vseskozi težnja vodstva zadruge v preteklem letu gradnja doma, kar je bržkone precej omrtvilo delo posameznih strokovnih odsekov. — Za gradnjo doma so zadrugi vložili veliko truda in prostovoljnega dela. Tudi v letošnjem letu nameravajo nadaljevati z dograditvijo in so v ta namen namenili več kot 50 odstotkov dobljaka.

Najbolj delaven je bil prav gotovo pašni odsek, ki si je lani zagotovil manjši pašnik, katerega pa bodo letos še povečali za pašo 70 glav živine, kar bo nekako krilo potrebe zadržnikov. Tudi ostali odseki so se bolj ali manj uveljavili. Lani je zadruga odkupila več kot 100 ton krompirja in več kot 100 ton jabolk. Prodali so tudi 10 ton borovnic in čez 1000 kubikov lesa.

Strojni odsek zadruge, ki že dlje časa hromi zadrugo, je pokazal tudi letos slab uspeh, zato bi bilo treba, da bi vodstvo zadruge posvetilo temu odseku več pozornosti. Tudi kmetijsko gospodarski šol in aktivu mladih zadržnikov nekateri posamezniki še ne posvečajo dovolj pažnje. Zato bo treba delo v tem smislu še okrepiti.

C. C.

AKTUALNA PREDPUSTNA

»Veš, domenili smo se, da pridemo na zabavo maskirani vsak v tisto, kar si najbolj želi postati.«

»Pa kaj — ti bi hotel postati ženska?«

»Saj nisem maskiran v navadno žensko — ampak v direktorjevo tajnico.«

»???«

»Tako prideš kot najbolje plačani strokovnjak do 19 jurjev plače na mesec!«

O izplačevanju hranarin

Mnogokrat se zavarovalci sprašujejo, zakaj ne prejemo v redu in pravočasno hranarine od Zavoda za socialno zavarovanje. Upravičeno je negodovanje zavarovalcev zaradi tega. Zato je prav, da v tem članku seznanimo ljudi z vzrokom za nerednosti pri izplačevanju hranarin.

Dolžnost vsakega podjetja ali ustanove je, da pravočasno pošlje pravilno opremljen evidenčni list za zavarovalca, ki je v bolniškem staležu, istočasno pa je dolžnost zdravnika, da zavodu pošlje nakaznico za hranarino. Ko je to urejeno, je brez kakršnih koli komplikacij ali zavlačevanja zablaka moč takoj izplačati hranarino. Vse bi bilo v redu, če bi podjetja, ustanove in zdravniki tako ravnali. Izplačevanje bi bilo redno, odpadlo bi vse negodovanje zavarovalcev. Zavod za socialno zavarovanje nima nikakega interesa zavlačevati izplačila hranarin, marveč je zainteresiran, da bi to potekalo v redu in vedno pravočasno.

Z okrožnico št. VII/210 izdano 1. X. 1956 je Zavod pozval vsa podjetja in ustanove na točnost in pravočasnost pri dostavljanju evidenčnih listov na Zavod za socialno zavarovanje. Vsakodnevne telefonske urgence zavoda pri podjetjih in ustanovah v tem pogledu pomenijo dodatno in precejšnjo obremenitev organov za socialno zavarovanje. Vsi ti napor Zavoda doslej niso obrodili vidnejših uspehov. Zato bo treba klicati na odgovornost uslužbenec podjetij in ustanov, ki s svojo malomarnostjo škodujejo bolnim zavarovalcem. Zavedati se moramo, da gre pri tem v določeni meri za kratenje pravic zavarovalcev, ki so točno določene. Zeleti bi bilo, da ne bi bilo potrebno posegati po ostrejših ukrepih za zagotovitev pravic zavarovalcev in da bi bili podjetja, ustanove in zdravniki v tem oziru doslednejši ter bi se zavedali resnih posledic, ki jih zavarovalci direktno občutijo, ko denarja ne sprejmejo v redu in pravočasno. O. P.

OSIROTELI TROJČKI

OD KAMNIKA DO HOMCA, V RAZDALJI 5 km, STOJJO OB CESTI TRIJE NEDOGRAJENI KULTURNI DOMOVI. SLEPE LINE ZALOSTNO GLEDAJO V SVET. »OSIROTELI TROJČKI«, JIM PRAVIJO LJUDJE. RES, NIKOGAR NIMAJO, KI BI SKRBEL ZANJE, ALI NAJ TAKO OSTANE SE ZA NAPREJ V SRAMOTO PREBIVALSTVA INDUSTRIJSKIH KRAJEV OB PROMETNI CESTI?

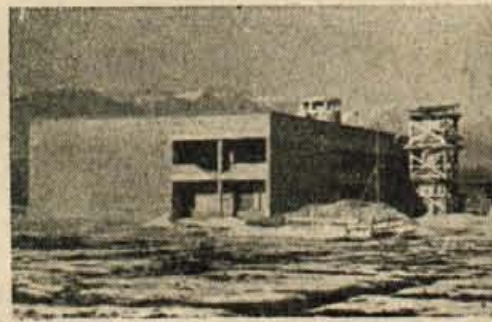
Kulturni dom v Kamniku stoji tik gimnazije. Ze leta 1948 so ga dogradili do strehe. Potem se delo ni premaknilo. Medtem je podjetje »Kamnik« dogradilo svoj kulturni dom z dvorano s 600 sedeži, ki Kamničanom združuje za dolgo dobo. Občina je nedogra-

dališke predstave v Radomlje in v Jarše, kjer se tudi prosvetno udeležujejo. Na obe strani je 20 minut pešačenja. Homški dom bi lahko prevzela ena od sosednjih tovarn

»Induplati« ali »Stol« in ga preuredila v stanovanjsko poslopje z lokali pri vходу. Treba se bo kračno odločiti in iti na delo.

In končno še dom na Duplici, točno sredi med žalostnima sosedoma v Kamniku in na Homcu. Dve leta so v tovarni »Stol« z udarniškim delom zbirali sredstva za lasten dom. Nabrali so pre malo, pa so kljub temu silili h gradnji. Dupličani so pred dvema leti začeli z gradnjo; ko so prišli do strehe, je pa

zmanjkalo denarja. Predvideli so ravno streho s teraso, s katere je krasen pogled na planino, dvorana pa bi bila telovadnica, ki bi služila tudi za kulturne prireditve. Delavna dupliška »Svoboda« bi tako prišla do primernih prostorov. Treba bo najti možnost, da se vsaj dvorana usposobi za prireditve in sindikalna zborovanja delovnega kolektiva tovarne »Stol«. Podjetje bi z mizarškimi deli doprineslo lepo delež k pokritju stroškov za notranjo opremo. Z.

jeno stavbo ob gimnaziji na prejšnjem prepuštila »Partizanu«, ki ni mogel dobiti sredstev za dograditev, nato pa ga je ponudila tovarnam. Pri »Titanu« niso imeli denarja, v »Stolu« pa so rekli, da hočejo svoj dom. In tako je preteklo 8 let. Če bi zbrali vsako leto 2 milijona — kar ne bi bilo nemogoče — bi se to danes že poznalo. Vsaj telovadnica bi bila gotova. Zda se je spet »Partizan« lotil zbiranja sredstev in dal napraviti načrt za dograditev stavbe v telovadni dom. Nekateri predlagajo, naj bi ga preuredili v zdravstveni dom. Oba sta potrebna. Da bi ga le dogradili in bi čimprej koristno služil ljudstvu!

To je zadržni dom na Homcu. Osem let je že tak, kakršnega je pred nedavnim pesnel naš fotoreporter. Načrt je predvidel dvorano z odgovarjajočimi stranskimi prostori, knjižnico, stanovanje in morda tudi trgovino. Teško je verjeti, da bi v tolikih letih ne mogli ničesar napraviti. Vsaj stanovanje ali trgovino. Koliko časa naj ostane še skelet? A Homčani hodijo v kino in na gle-

DELO SANITARNE INŠPEKCIJE V MEDVODAH

Tržna inšpekcija v Medvodah, zlasti pa sanitarna, sta v lanskem letu pokazali precejšnjo živahnost. Pregledali so vrsto gostinskih in trgovskih obratov ter posameznih šol.

Higiena v trgovskih lokalih podjetja »Sava« je do kaj dobra, medtem ko je bil ob pregledu v trgovini kmetijske zadruge v Sori očiten nered in nečistoča. Iz prometa so izločili tudi nekaj živil. Se slabše je v tem oziru v Smedniku, kjer so prostori trgovine majhni, vlažni in neurejeni. Od pregleda sem pa se je stanje že dokaj izboljšalo.

Gostišče na Klancu je precej bolj čisto kot do nedavnega. V gostilnah »Pri kolodvoru« in »Ob Zbiljskem jezeru« bi bilo predvsem treba urediti sanitarije. Gostišče v Vikračah pa je bilo zaradi nehygienskih razmer začasno zaprto. Ker so odstranili nekašere pomanjkljivosti, gostilna ponovno obratuje.

Decembra lani so tudi zaprli nekatere šolske prostore v Pirničah, toda le za krajši čas.

V. M.

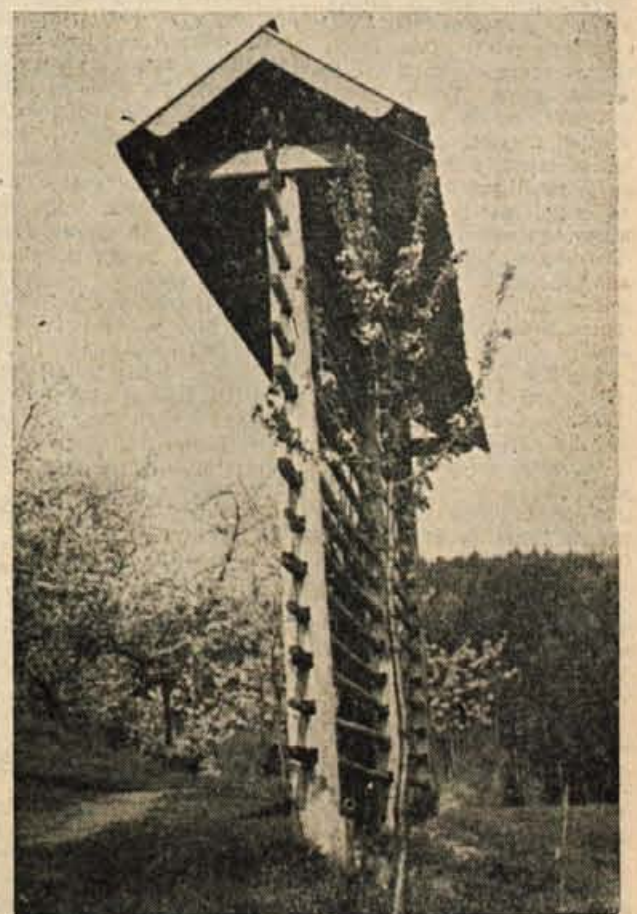
V NAKLEM — SE ENO SKLADIŠČE SEMENSKEGA KROMPIRJA

Minulo jesen je bilo dograjeno skladišče za semenski krompir v Škofji Loki. Letos pa nameravajo graditi sicer nekoliko manjše skladišče za semenski krompir v Naklem pri Kranju. Sredstva v višini 22 milijonov dinarjev so že predvideli iz okrajnega sklada za pospeševanje kmetijstva.

Skladišče v Naklem bo imelo kapaciteto 50 do 90 vagonov krompirja pač z ozirom na način vskladiščenja. Razen tega bo to skladišče namenjeno tudi sejmišču plemenske živine s posebno avkelijsko dvorano, ki bo prva te vrste v državi.

Z deli bodo pričeli že čez mesec ali dva.

I. A.

NAŠA RAZGLEDNICA
Prišla bo pomlad...

PRIJETEN VEČER S PRIJATELJI

V današnji dobi ne vabimo prijateljev tako pogosto k obedu ali večerji, ker je to zvezano s stroški in dá že tako obremenjeni gospodinjji obilo posla. Najraje jih povabimo na prijeten večer. Takrat ne pognemo mize, ampak pripravimo vse potrebno tako, da si gostje sami postrežejo. Z belim prtom pognemo mizo sredi sobe ali stransko mizo ali nizko omaro. Pri lahko nadomeščajo prtički. Na en konec mize postavimo primerno število krožnikov in jedilno orodje; krožnike na kup, jedilno orodje pa razložimo po skupinah: vilice, žličke, če treba tudi nože. Za čaj in kavo pripravimo skodelice s podstavki na drugem koncu mize; prav tako tudi kozarce za vino ali pivo. Med orodje in kozarce denemo plošče z mrzlimi prigrizki, košarico s kruhom, ploščo s ladicami ali kremami v kozarcih. Papirnate prtičke pripravimo v stojalu. Cvetja ali zelenja denemo le toliko, da ne bo v napotje.

Tako gospodinja vse prej pripravi, toči samo še čaj ali kavo, gospodar pa pijačo. Oba se lahko posvetita samo zabavi svojih gostov. Ti si sami vzamejo pripravljene jedi na krožnik. Po želji jedo stoje ali sede.

DEKLETA in JUDO

Po vsem svetu se ženske prav tako udejstvujejo v judu kot moški, edino pri nas smo precej zanemarili to plat juda. Morda je bilo krivo to, da se je judo pri nas zaradi pomanjkanja lastnih organizacijskih oblik povezal s težko atletiko, pri čemer se je tudi v tehnično obliko juda vrinilo nekaj težkoatletске miselnosti. Saj še sedaj mnogi mislijo, da je razlika med rokoborbo in judom samo v tem, da imajo judoisti oblečene kimone.

Po petih letih razvoja pa je judo že prerasel okoreli okvir težke atletike in si priboril pravico za samostojen razvoj. Sedaj je že skrajni čas, da tudi dekleta pritegnemo k judu, da skušamo nadoknaditi, kar smo doslej zamudili. Mislim, da

nam najbolje pokaže, koliko se dekleta udejstvujejo, to, da im. v Sloveniji judo kyo-pasove 47 moških in samo ena ženska.

Marsikdo se bo čudil, kaj imajo sploh dekleta opraviti pri judu. Ali se bodo pretepala na blazinah pred senzacij želnimi gledalci, kot vidimo v kakih ameriških revijah? Ne! Zavedati se moramo, da so judo borbe samo ena veja juda. V judu se dekleta ne borijo med seboj, pač pa se učijo predvsem samoobrambe in pa takozvane Nage-no-kate.

Osnovni namen športa je, da krepí telo. Temu namenu služi tudi judo, ki krepí telo vsestransko, saj pri vadbi juda delajo prav vse mišice in sklepi, telo postane močnejše, gibčnejše, vsak, ki se bavi z judom.

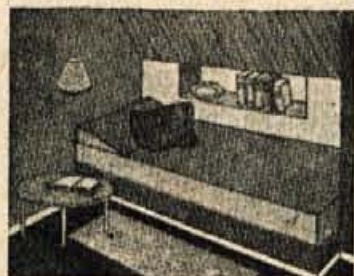
pridobi refleks in občutek za ravnotežje. Razen tega pa se dekleta nauče še samoobrambe, da se lahko ubranijo vsiljivcev.

Da, ženski judo je bil in je še vedno najbolj zapostavljena veja slovenskega juda in to predvsem, ker nekateri klubi ne dajo dekletom možnosti za trening. Slovenski judo klubi se bodo morali potruditi, da čimprej popravijo to napako.

B. F.

Tudi podstrešno stanovanje

Je lahko prijetno

Takole si poceni uredimo kuhinjo in sobico v malem podstrešnem stanovanju. Oprema je

skromna, praktična in okusna. Izkoriščen je vsak najmanjši kotiček.

RECEPTI

PEČENE KROMPIRJEVE REZINE

1 kg krompirja, sol, žlica moke, 1 drobna čebula, 5 dkg surovega masla ali olja, skodelica mleka. Enakomerno debel krompir dobro operemo, nato ga neolupljenega zrežemo na tanke rezine. Vzamemo primerno kozico, jo po dnu in ob stenah namažemo z masčobo in zložimo vanjo polovico pripravljenih krompirjevih rezin, ki jih posolimo in nato potresemo z moko in sesekljano čebulo. Na to polovico zložimo še ostale rezine, vmes jih solimo. Ko je porabljen ves krompir, mu polijemo toliko mleka, da sega do zadnjih rezin. Pokriti jih ne sme. Po krompirju naložimo še koščke surovega masla, če pa kuhamo z oljem, zlijemo nanj olje. Posodo pokrijemo in jo postavimo v pečico, ki ne sme biti prevroča. Čez pol ure posodo odkrijemo in krompir pečemo odkrit še kakih 20 minut. Po vrhu mora lepo zarumeneti. To jed zelo izboljšamo, če pečeni krompir potresemo z naribanim sirom ali pa ga potresemo med rezine, ko krompir vlagamo.

POMARANČNO PECIVO

12 dkg sladkorja, 12 dkg moke, 1 jajce, žlica ruma, za noževno konico pecilnega praška, precej pomarančne lupinice.

Sladkor penasto umešamo z jajcem, pridenemo rum in moko s pecilnim praškom ter sesekljano pomarančno lupinico. Paziti moramo, da pri pomarančnih olupkih ni bele kožice, ampak samo rumeni del lupinice. Vse skupaj zmešamo v testo. Z žlico izoblikujemo na pomazanem in pomokanem pekaču majhne kupčke in jih rumeno zapečemo v ne prevročni pečici.

PRAKTIČNI NASVETI

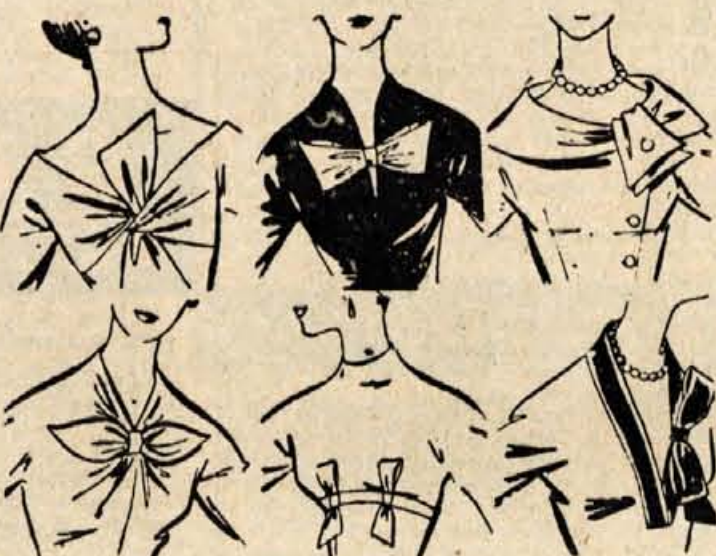
Polivinilne predpasnike po potrebi očistimo z mlečno milnico in speremo s čisto vodo. Osušene namažemo z glicerinom.

Polivinilne vrečice čistimo z milom in vodo. Ako v njih dalj časa hranimo kako živilo, dobe neprijeten duh. Tedaj jih operemo v raztopini hipermangana in vode, dobro splaknemo in na zraku posušimo.

S cigareto obžgani porcelan zdrgnimo z zamaškom, ki ga po potrebi pomočimo v sol, pa bo spet čist.

Porjavele roke od sadja in krompirja obelimo, če jih zdrgnemo s plovcem in z limoninim sokom. Zelo umazane pa namažemo z mešanico boraksa in limoninega soka. Obelimo jih tudi, ako jih po držimo nad žvepleno paro.

Pomaga tudi, če roke pred delom zdrgnemo z vinskim kisom in posušimo.

SVEŽ NADIH POMLADI NA ZIMSKIH OBLEKAH NEKAJ PREPROSTIH IN MODERNIH OKRASOV, S KATERIMI POŽIVIMO OBLEKE ZA PRVE POMLADANSKE MESECE.

Alada rast

odlično (5) slabotno (4) 4+1

1+3=4 dobro (3) nezadostno (1)

odlično (5)

ALADARAST

Franc Bitenc ZGODBA O MALEM Jožku in njegovem črnem BICKU

Minila je jesen in za njo huda zima. Jožek je mnogo videl, a je znal molčati. Tudi v šoli, čeprav je nemško učiteljico razumel, kajti bil je b'etra glava. Teško, težko je čakal, da bo spet sam s svojim tropom. Končno je marec minil. Prav tiste dni, ko je mislil prvič gnati ovce na pašo, pa je zmanjkalo njegovega očeta. Odšel je na delo, pa se ni več vrnil. Mama je jokala in Nemci so prebrskali vso hišo. Nihče mu ni hotel povedati, kje je oče.

»Le kje je očka?« je ves objokan silil v gospodarja.

»Nič ne skrbi, fant, bo že prišel,« ga je ta tolažil.

Potem je na to skoraj pozabil. Bicek, ki ga je gospodar pustil živega samo njemu na ljubo, je že zrasel, a svojih navad le ni spremenil. Zvesto je kopitljal za Jožkom, mu obližal prste in zadovoljen drgnil svojo glavo vanj. Spet sta skupaj čakala na kačo s krono na glavi in ključki okrog vratu.

Nekega popoldneva je sedel na rovtu in zamišljen strmel v pečino pred seboj. Nenadoma je videl, kako se je tik pod vrhom pobočja v grmovju nekaj zasvetilo. In čez nekaj časa malo dalje spet! To mora biti kača s krono! Tekel je po strmih gručah navzgor, kar so mu nože dale; Bicek ga je komaj dohajal. Bil je še blizu

grmovja, ko je pogledal tja, kjer se je prej svetilkalo, in — obstal kakor ukopan. Trije možje so sedeli tam, držali puške v rokah in čakali, kaj bo storil. Na pokrivalu so se jim bleščale rdeče zvezde, od njihovih pušk pa so se bleščele odbijali sončni žarki.

Jožku je bilo, kakor da so mu noge umrle. Tudi premakniti se ni mogel. Hotel je zbežati, pa ga noge niso ubogale. Sele ko se je Bicek iznenada podrgnil vanj, se je hipoma obrnil in —

»Jožek! Jožek!«

To je... Saj to je očkov glas! S široko razprtimi očmi se je obrnil gor k skrivnostnim možem in videl, kako se najstarejši med njimi spušča proti njemu.

»Jožek, fant moj, počakaj me vendar!«

Očka ga je že objel s svojimi močnimi rokami in ga pobožal po glavi, ko se je prebudil glas v njem in je planilo življenje vanj.

»Očka! Očka moj!«

Sedel mu je v naročju in ni se mogel nagledati ne očka ne puške ne zvezde in ne njegovih dveh tovarišev. Se le čez čas je vprašal:

»Kaj delaš tu, očka?«

»Hm... veš, Nemce išče-mo...«

»Ha, ha! Nemci pa iščejo nas!« se je zakrohotal eden izmed obeh mož. Bil je precej mlajši kakor očka in njegova puška je bila dolga.

Daljša kakor očkova in cev je imela vso preluknjano.

»Nemcev je v vasi dovolj...« je začel Jožek, a očka ga je hitro prekinil:

»Mi v vas ne moremo. Sploh pa Jožek, nikomur ne pripoveduj, da si nas videl. Če boš komu povedal... no... Lahko bi se zgodilo, da me ne bi potem nikoli več videl.«

»Samo mami bom povedal. Kadar jo vidim, je žalostna. Zakaj ji ne poveš, da si tako blizu?«

»Sinko moj, prav nikomur ne smeš povedati, da si me videl. Če boš povedal... saj sem ti že rekel. Samo ti smeš vedeti, kje sem.«

Oglasil se je tisti s preluknjano cevjo na puški:

»Jože, gremo! In fanta vzemi s seboj! Očeta ne bo izdal.«

(Prih. nad.)

ODVOZLANE ZANKE IZ PREJSNJE STEVILKE: Rešitev rebusa: KOSOVO POLJE

IMPRESIJA GORA

OBJAVLJAMO NAJBOLJSI SPIS, KI JE PREJEL PRVO NAGRADO NA RAZPISU OB TEDNU PLANINSTVA

Vidim jih. Čisto jasno jih vidim pred seboj. Vidim jih, kako izstopajo iz umazane, črtasto poslikane stene pred menoj. Vidim jih, obdane s prosojno, modrikasto meglico, za njimi škrlatno nebo, potopljeno v ogenj zahajajočega sonca. Skozi zaprto okno prihajajo neslišni glasovi pesmi, ki jo pojo vetrovi, ki jo vrše gozdovi, ki jo rjove grom, ki jo šepetajo srebrni studenci in poteki, zelenomodre reke in slapovi; čutim njihov opojne vonjave, ki mi jih pošiljajo goščave v dolinah, dišeče trave na planinah, rože s prelepe pisane obleke gora...

Vidim jih; iz v jutranjo temo in meglo potopljenih dolin se dvigajo kot srebne piramide, kot ognjeni zublji. Potem ogenj, ki žari na nepremičnih stenah, ugasne in sredi belega dne se dvigajo bleščeče se bele gore pod temnomodro nebo. Kako lepo je to! Toda včasih se škrlatno je poigrajo z megliami; nad gorami je takrat mrak in iz megle rosi dež. In takrat slišim jok gora, ki se lahko sprevrže v silovito ihtenje. Strašno grme-nje strel, ki parajo meglo in rušijo skale, slišim, in ob njihovi trepetajoči, rumenordeče - modri svetlobi vidim objokan, od starosti ves razoran obraz gora. Solze jim dero po mrzlih kamenitih licih, režejo brazde vanje, se zbirajo v hudournike in odnašajo zaradi divjega viharja lomeče se dreve in rušijo izpodjedene skale, ki grme v dolino. Strele zažigajo nebo in vetrovi zavijajo svoje žalostne pesmi, se bore med seboj, se krešejo do neba in mečejo mlinske

kamne v stene gora, ki podirajoče se padajo v struge solza in krvavijo...

Toda razprše se megle in vetrovi zbeže s svojim volčjim tuljenjem, ukročene solze hudournikov skaljavo reke in se zgube v njih, ranjene stene gora se posuše. In spet vidim spokojne gore, kipeče v jasno nebo. Dan se pretali v večer in gore zopet škrlatno zažare, da se potem razvijajo v nebrodorni plašč noči. Na vzhodu so kot kameniti kresovi, ki žare v temno nebo. In nebo je vedno svetlejšje v smeri zapada; nad temnimi silhuetami gora pa zažari kot razžarjena kovina.

Vidim jih pred seboj. Vidim jih, kako spomladi vse cvetoče vabijo v svoje nemirljivo kraljestvo. Vidim jih, kako poleti žare v soncu in vročini in kako trpe pod udarci nenadnih neviht. In vidim jih kako se v jeseni oblečene v pisan plašč zelenih smrek in rdečih bukev pripravljajo na zimo, ki pride nedadoma s severa, jih okuje v led in sneg in ki s seboj privede volčje vetrove, ki dvigajo sneg na grebenih, da plapolata kot zastave; vetrovi mršijo kožuhe lačnim gamsom in jelenom, ki lajajo z njimi turobno pesem.

Vidim jih pred seboj. In hočem se jim približati vsaj za korak, toda nenadoma izginejo in ostala je samo še gola stena in zaprto okno moje sobe. In ostalo je hrepenenje, ostali so spomini, ostala je ljubezen do gora, ostale so vonjave sončnih dobav Trente, Vrat in Planice, ostalo je šumenje Perični-ka in Savice, šumenje potokov, gozdov, šumenje krotkih in divjih vetrov, ostala je mogočna, veličastna, vedno ista in neminljivo lepa pesem gora, njih ne-

minljiva lepota, mogočnost, veličina... Julijci... Karavanke... Kamniške planine... Kako včasih zahrepenim ven iz te mračne, zamegljene doline, pustne ravnine, tja na višine, v mlz, v pokrajine, nedotaknjene divjine...

Kako lepe so planine in obnem strašne! In prav zato jih bom še obiskal in si ob njih koval svoj značaj in svojo voljo.

Zdaj tonejo v mrak in meglo, vse vkovane v led in zasažene. Poti, po katerih sem stopal nekoč, so zametene, mrtva in zlomljena so stebela planik, murk in modrega svišča. V snegu so zajčje sledi, sledi srn, in visoko gori v gorah sledi gamsov. Črne vrane se spreletavajo pod svinečno sivim nebom in lačne krakajo v stekleni, mrzli zimski zrak. Spušča se noč in izpod neba se počasi spuščajo beli kosmiči; vedno več jih je in polagoma zakrivajo sledi in glušiji grmenje plazov, ki kopajo sneg pod stenami, kjer bo na meliških počakal prihodnje pomladi. In na takih snežiščih bom nekoč počival jaz; umil si bom s snegom prepoteni, znojni obraz in počasi odšel naprej. Kam? Mnogo je poti in mnogo skrivnostnih lepot skrivajo gore. Mogoče bom odšel naprej... na mogočni Razor, divji Prisojnik, Mojštrovko, Jalovec, osamljeni Mangart, mogoče bom plezal na Skrlatico, Stenar, Triglav, Rjavino, Cmir... mogoče me bo zopet dež močil, ko bom šel čez Hrbarice k Sedmerim jezerom, ali pa se bom po nekaj vražje vročih pasjih dneh okopal v Bohinjskem jezeru... Mogoče bom obiskal piramide Kamniških planin, mogoče bom obudoval lepoto Logarske doline... Kdo ve? — Gotovo pa je, da bom hodil po teh poteh, ne samo enkrat, mnogokrat.

Praprotnik Branko dijak STS Kranj

gorenjski obveščevalci

ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Lepo kuhinjsko pohištvo ugodno prodam. Iz prijaznosti na ogled pri mizarstvu Polak, Druvlovka.

OBJAVE

TECAJI

Avto-moto društvo Senčur organizira tečaj za šoferje - amaterje. Prijave sprejema do 7. marca 1957 trgovina KZ Senčur.

KINO

KINO »STORŽIČ« KRAJN

4. in 5. marca premiera amer. filma »SELINA«, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »RADIO« JESENICE

4. in 5. marca, angl. barvni film »SVENGALI«, ob 18. in 20. uri — zadnjikrat.

6. in 7. marca, ameriški barv. film »TROBENTE OPOLDNE«, ob 18. in 20. uri.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

4. marca, jugoslovanski film »ZENICA«, ob 18. in 20. uri — zadnjikrat.

5. marca, amer. film »KLIC DIVJINE«, ob 18. in 20. uri — zadnjikrat.

6. marca — zaprto.

7. marca, angleški barv. film »SVENGALI«, ob 18. in 20. uri.

KINO KOROŠKA BELA

4. marca, amer. film »KLIC DIVJINE«, ob 19. uri.

KINO ZIROVNICA

6. marca, angleški barv. film »SVENGALI«, ob 19.30 uri.

KINO DOVJE MOJSTRANA

6. marca amer. film »KLIC DIVJINE«, ob 19. uri.

KINO RADOVLJICA

5. in 6. marca, ameriški film »LJUDJE Z ARANA«. V torek ob 20. uri, ter v sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALIŠČE

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Cetrtek, 7. marca, ob 19.30 uri Karl Capek »MATI«. Slavnostna premiera v počastitev praznika žena. — Režija in scena Bojan Čebulj.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRAJN

Torek 5. marca ob 20. uri red A in izven Armand Salacrou »NOČI JEZE«.

Sreda 6. marca ob 16. uri — zadnjikrat — izven in za upokojeence iz reda D. Aristophanes: »LISISTRATA«. Mladini prepovedano. Opozarjamo na zadnje predstavo.

Cetrtek, 7. marca ob 16. uri red C in izven. Alojzij Remec: »MAGDA«.

TRZNI PREGLED

V KRANJU

V petek je dokaj lepo vreme privabilo na trg precej branjčev. Trg je bil dobro založen, predvsem z jabolki. Zabeležili smo naslednje cene: jajca so bila po 14 dinarjev, medtem ko so v trgovinah po 16. Kisla repa je bila po 25 din kg, por 10 din komad, špinaca merica 25 din, fižol 55 do 60 din za liter. Jabolka so bila boljše in slabša, zato je bila tudi cena različna — od 28 do 45 din. Ko-

renje je bilo po 30 din, surovo maslo po 120 din četrtinka. Cebula je bila po 100 din za kg, česen pa glavica 7 din. Radič in motovilec sta bila po 25 din, regrat pa po 20 din merica. Razen tega je bilo na trgu tudi precej prvega spomladanskega cvetja.

V KAMNIKU

Kamniški živilski trg je bil v soboto spričo lepega vremena in začetka meseca kaj živahen. Cene so se ustale, zaradi večjega dovoza na trg pa so ob takih dneh tudi nižje. Radič ni več edina solata, saj sta mu pričela delati konkurenco motovilec in regrat. Merijo ju na razne merice od 15 do 20 din kar na oko. Jabolk je še vedno dovolj po 30 in 35 din kg. Jajčka so obdržala ceno 12 din zaradi izvahnejšega povpraševanja pred pustom, cene ostalih živilom pa so bile nespremenjene.

V ŠKOFJI LOKI

Loški trg je zadnje čase dobro založen z zelenjavo, pa tudi z različnimi semeni. Zabeležili smo naslednje cene: zelje v glavah 30 din kg, kisel zelje 20 din kilogram, repa kisla 40 do 50 dinarjev kilogram, cvetača 130 dinarjev kilogram, radič 25 din merica, motovilec 20 do 25 din merica, regrat 20 din merica, jabolka 40 do 50 din kg, čebula 100 din kg, česen 10 din glavica, por 7 do 12 din komad, črna redkev 5 din komad, smetana sladka 150 din liter, sirček 12 dinarjev komad, jajca 14 do 15 dinarjev komad, peteršilj 10 dinarjev zavitek, korenje 15 din kilogram. Na trgu je bilo tudi veliko belega teloha po 10 din

GIBANJE PREBIVALSTVA

NA JESENICAH

Rodile so: Gabrijele Intihar, tov. delavka z Jesenic — dečka; Marija Suligoj, bolničarka iz Kals nad Kanalom — deklico; Zdravka Ravnik, gospodinja iz Smokuča — deklico; Pavla Stefan, gospodinja z Jesenic — dečka; Milena Stampohar, šivilja z Jesenic — dečka; Pavla Bizjak, tov. delavka iz Hrušice — deklico; Stanislava Zupan, gospodinja iz Kupljenka — dečka; Marija Petričević, gospodinja z Jesenic — dečka; Ivanka Pernelj, gospodinja z Jesenic — dečka; Miroslava Uršič, delavka iz Skofje Loke — deklico; Cilika Dragan, gospodinja iz Ljubnega — deklico; Anica Urevc, gospodinja iz Krnice — dečka; Ana Kosmač, gospodinja iz Prihodov — deklico; Marija Gerbec, gospodinja iz Doblarja — dečka; Mara Mladenović, gospodinja iz Ljubnega — dečka; Justina Janžovnik, natakarica iz Rateč — dečka in deklico; Marija Stepec, tov. delavka iz Jesenic — dečka; Hadžera Mulalič, gospodinja z Jesenic — deklico; Ivanka Svigelj, trg. pomočnica z Dovjega — deklico; Marija Cerne, delavka z Bleda — deklico; Doroteja Straus, delavka iz Ljubnega — deklico; Anica Rajhard, gospodinja z Jesenic — deklico; Helena Robič, gospodinja iz Gozd-Martuljka — dečka; Albina Kržišnik, usl. iz Jesenic — dečka.

Poročili so se: Danijel — Zdravko Kavčič, krojač in Zora Sorli, gosp. pomočnica; Janez Pšenica, absolvent agronom. fakultete in Miroslava Ravnikar, absolvent filozof. fakultete; Peter Frelih, delavec in Marija Smolej, uslužbenka; Janez Razinger, tov. delavec in Katarina Smolej, gosp. pomočnica; Miroslav Zych, kemični kontrolor in Paša Osmanović, gospodinja.

Umrli so: Jože Babič, novorojenček; Nikolaj Mohorič, invalid. upokojenec; Janez Klinar, oseb. upokojenec; Dragotin Petričević, novorojenček; Apolonija Frelih roj. Maček, družbena upokojenka.

ŠŠ S SODIŠČA

TAKO JE TREBA KAZNOVATI HUDO GOLJUFIJO!

Bivšemu ščetarskemu mojstru Ivanu Mihelčiču je pritožbeno sodišče v Ljubljani zvišalo kaznen 5 mesecev zapora na 2 leti. Ivan Mihelčič s Primskovega je še leta 1955 izdeloval žične ščetke. Dobavljal jih je zvečine Zelezarni Jesenice, pa tudi na prostem trgu si je polskal odjemalcev. Na Zagrebškem velesejmu ga je povprašal zastopnik podjetja »Zima« iz Ljubljane, če bi morda mogel postreči podjetju s kvalitetnejšo žico, ki jo je takrat le-to nujno rabilo. Mihelčič se je malce »obotavljal«, nazadnje pa le »pristale« v kupčijo. Ker je spoznal, da se mu ponuja izredna konjunktura, je poskrbel za potrjen račun, po katerem naj bi mu prodal v tistem času Milivoje Jevtič iz Kragujevca nič manj kot 910 kg take robe v vrednosti 1.187.200 dinarjev. Lahkovernemu zastopniku ljubljanske »Zime«, je navedel, da je roba uvozna in zato tudi kvalitetna. Če bi si zastopnik »Zime« količjak pazljivo ogledal ta račun, bi moral zaslužit grdo prevaro. »Račun« je namreč napisala oseba, ki očividno ni obvladala cirilice. S cirilskimi so bile pomešane tudi latinske črke, kar izdaja, da je bil račun sfabriciran kar v obdobju domači »kovačnici«.

Mihelčiču je torej uspelo speljati »Zimo« na led in ji prodati 650 kg tega blaga z dobičkom nad 600.000 din. »Zima« se je namreč pogodila za ceno 879.444 dinarjev, medtem ko je stala žica obdolženca v Zelezarni na Jesenicah, kjer jo je nabavil, le nekaj nad 190.000 din. Mihelčič, ki sicer ni bil slab mojster, se je izkazal tudi kot mojster v spekulaciji in zavajanju kupcev v zmoti. Takšnemu ravnanju pa pravi naše ljudstvo in z njim vred naš kazenski zakon tudi — goljufijski. Čl. 258 kazenskega zakonika terja v prvem odstavku za tako dejanje zaporo od 3 mesecev do 5 let, ali celo strogi zapor do 5 let. Okrajno sodišče v Kranju je prisodilo Mihelčiču le 5 mesecev zapora. Na pritožbo javnega tožilca pa je pritožbeno sodišče v Ljubljani zvišalo kazeno na 2 leti zapora. Le taka kazna more biti primerna za takšen primer goljufijske v škodo državnega gospodarstva podjetja.

Pri tem je treba še povedati, da je Mihelčič krivdo vseskozi tajil in skušal s svojo pritožbo prepričati pritožbeno sodišče, da je predmetno žico zares dobil od Kragujevčana Jevtiča. Vendar pa take osebe v Kragujevcu sploh ni, drugod pa tudi ne ter se je pritožbeno sodišče lahko prepričalo, da je »Jevtičev« račun falzifikacija, ki je zaslužila strogo obsodbo. Zato je bila tudi Mihelčičeva pritožba zavrnjena. J.

MNOŽIČNO TUDI PRI ŽENSKAH

Kar 16 ženskih mladinskih in pionirskih ekip je tekmovalo v nedeljo na ekipnem prvenstvu Gorenjske za ženske, mladinske in pionirke v Kranju. Nastopile so igralke Kovorja, Križ, Golnika, Save in Mladosti iz Kranja in seveda številne zastopnice Triglava, ki so osvojile tudi po dve prvi mesti v vseh treh disciplinah. Pa to niti ni toliko važno, bolj razveseljivo je, da imamo v tem kotu Gorenjske sedaj kar šest klubov z ženskimi ekipami, kar gotovo pomeni, da jih bomo drugo leto imeli najmanj deset. Vrstni red v posameznih disciplinah je sledeč: ženske: 1. Triglav II (Jernejčič, Lampret) 6 zmag, 2. Triglav III 5 zmag, 3. Kovor 4 zmage, 4. Sava 3 zmage, 5. Golnik 2 zmagi, 6. Mladost 1 zmag in 7. Križe brez zmage. Mladinke: 1. Triglav I 4 zmage, 2. Triglav II 3 zmage, 3. Golnik 2 zmagi, 4. Mladost 1 zmag in 5. Križe brez zmage. Pionirke: 1. Triglav I (Knapp-Vencelj) 3 zmage, 2. Triglav II 2 zmagi, 3. Golnik 1 zmag in 4. Triglav III brez zmage. R. S.

Dve pomembni seji za kranjske športnike

»Svoboda« bo dobila 900.000 — Triglav pa 2.700.000 dinarjev

V torek zvečer je bila v Kranju redna seja Zveze za šport in telesno vzgojo občine Kranj. Na njej so ponovno razpravljali o razdelitvi letošnjih subvencij Občinskega ljudskega odbora športnim organizacijam, ker je ObLO prvotnim 5 milijonom dinarjev in Triglavu 2.700.000 dinarjev. Povišano dotacijo Triglavu so utemeljili s tem, da ima Triglav za eno tretjino več članstva in več sekcij, ki so tudi bolj delavne. Zveza je razpravljala še o dograditvi športnega igrišča Mladosti v Stražišču, za kar bi potrebovali še 8 milijonov dinar-

jev. Za prvo stopnjo so predvideli 3 milijone dinarjev. Tako je imel sejo še Svet za telesno vzgojo pri ljudskem odboru, na kateri so tudi razpravljali o subvencijah oziroma o predlogih športne zveze. Vsi predlogi zveze so bili sprejeti. Posebej so razpravljali še o Zvezi društev Partizan, ker je svet smatral, da je znesek 700 tisoč dinarjev za 7 društev v občini premajhen. Društva Partizan so pri trošenju denarja sorazmerno bolj skromna, kakor športna društva. Zveza za šport bo na predlog sveta povišala predlagano vsoto za 200.000 dinarjev. C.

VESTI

GORENJSKO PRVENSTVO V ŠAHU

Baudek prvak — Stefe novi prvokategornik

V soboto se je v Trzinu končalo letošnje gorenjsko prvenstvo v šahu. Kot je bilo pričakovati, je zmagal mojstrski kandidat Srdjan Baudek z osmimi in pol točkami (SDK), ki je pokazal najbolj zanesljivo in prodorno igranje in je bil poleg Zihlerja edini neporažen na turnirju. Drugo in tretje mesto si delita mojstrski kandidata Zihler (SDK) in prvokategornik Korosec (SDJ) z 8 točkami. Za pol točke za njima je zaostal Stefe (SDT), ki je na prvenstvu dosegel prvo kategorijo.

S 6 in pol točkami si 5. in 6. mesto delita Pogačnik (SDK) in Jan (SDJ). Kaže, da dvakratnemu prvaku Gorenjske Pogačniku tokrat ni šlo. Daleč za temi igralci je zaostala skupina petih igralcev, ki si delijo 7. do 11. mesto s 4 točkami. Presenetil je Hudovernik (SK Gorje), ki so ga mnogi smatrali za zadnjega konkurenta za zadnje mesto. Toda dosegel je celo tretjo kategorijo. Radovljičana Eržen in Mali nista niti presenetila niti razočarala, čeprav so od prvega spričo uspešnega štarta več pričakovali. Delno sta razočarala prvokategornik Kavčič in drugokategornik Simič iz Kranja; toda vsi res ne morejo biti med prvimi. Zadnji na tabelli Slivnik (SD Jesenice) je dosegel samo dva remija. S.

PIONIRSKIE SMUČARJSKE TEKME V KRANJSKI GORI

Kako množičen šport je smučanje v Kranjski gori, so pokazale zadnje pionirske tekme, ki se jih je udeležilo 163 tekmovalcev. Tekmovali so v veleslalomu in smuku in dosegli razmeroma dobre rezultate. Po letnikih so se razvrstili takole:

Pionirji 1940—1942: 1. Hugo Oitzl (0,22), 2. Jože Cebašek (0,26), 3. Karel Končan (0,26,5); pionirke 1942: 1. Marija Arh (0,24,9), 2. Kristina Senk (0,26), 3. Betka Ravtar (0,26,1); pionirji 1943—1944: 1. Fric Detiček (0,22,5), 2.—3. Henrik Blažič (0,24) in Jaša Jelinčič (0,24); pionirke 1943—1944: 1. Sonja Golovkin (0,24), 2. Ljudmila Erlih (0,25,4), 3. Mihaela Mugerle (0,27); pionirji 1945—1946: 1. Milana Robič (0,25), 2. Marjan Cebašek (0,25,5), 3. Rudi Uderman (0,26); pionirke 1945—1946: 1. Vera Cernelič (0,22,5), 2. Marija Cuznar (0,23,9), 3. Nada Mrak (0,25); pionirji 1947—1948: 1. Jožko Gazvoda (0,27,5), 2. in 3. Alojz Zupan (0,28) in Peter Kosmač (0,28); pionirke 1947—1948: 1. Lili Košir (0,28), 2. Milena Dragan (0,30,5), 3. Pavla Peterman (0,32,5); ciberni — dečki 1949—1950: 1. Slavko Zerjav (0,28,5), 2. Marko Zidar (0,31,5), 3. Marjan Modrič (0,37,5); ciberni — deklice 1949—1950: 1. Milena Dragan (0,30,5), 2. Irena

ZAKLJUČENO JE OKRAJNO EKIPNO PRVENSTVO V STRELJANJU Z ZRAČNO PUSKO

Kranj, 3. marca
Danes se je v Stražišču nadaljevalo okrajno ekipno strelsko prvenstvo za mladince in pionirje. Nastopalo je 19 mladinskih in 13 pionirskih 5-članskih ekip. Mladinci so streljali samo v stoječem položaju, prav tako člani in članice, pionirji pa so streljali v vseh treh položajih. — Vrstni red je naslednji: mladinci: I. mesto ekipa Puškarne iz Kranja 639 krogov, II. ekipa Jesenice 607, III. ekipa Zabnice 598 krogov od 750 možnih. — Pionirji: I. ekipa Javornika 581 krogov, II. ekipa Jesenice 549 krogov, III. ekipa Tržiča 408 krogov od 750 možnih. Pri pionirkah je najbolje streljala Milena Tišler z Jesenic, ki je dosegla 131 krogov od 150 možnih. S tem je bilo zaključeno letošnje okrajno ekipno prvenstvo. C.

NAMIZNOTENISKO PRVENSTVO GORENJSKE ZA MLADINCE IN PIONIRJE

Kranj, 3. marca
Danes je bilo v Kranju ekipno prvenstvo Gorenjske v namiznem tenisu za mladince in pionirje. Nastopilo je 14 ekip, 8 mladinskih in 6 pionirskih. — V obeh disciplinah so bili odlično boljši člani »Triglava«, posebnost mladinci, saj sta se v finale plasirali obe ekipi »Triglava«. Tehnični rezultati so bili naslednji:

Mladinci ekipno: 1. kolo: Jesenice: Storižič 5:0, Triglav II: Mladost 5:1, Partizan, Stražišče: Radovljica 5:2, Triglav I: Križe 5:0. — Polfinale: Triglav II: Jesenice 5:1, Triglav I: Partizan 5:0. Finale: Triglav I: Triglav II 5:3.

Pionirji ekipno: 1. kolo: Mladost: Križe 5:2, Radovljica: Triglav II 5:1. Polfinale: Triglav: Mladost 5:4, Jesenice: Radovljica 5:1. Finale: Triglav: Jesenice 5:0. R. S.

Mladost: ODRED B 1:2 (0:0)
V pripravah za spomladanski del prvenstva se je včeraj »Mladost« pomerila z B moštvo »Odredu«. Tekma je bila veskokozi precej počasna in nezanimiva. Polčas je minil brez zadetka. V drugem polčasu pa je »Mladost« dosegla 1. gol. V zadnjih petih minutah pa so gostje z dvema zaporednima goloma izenačili in zmagali. R. S.

MLADINCI: PIONIRJI (TRIGLAV) 8:3 (5:1)
Včeraj so mladinci »Triglava« v prijateljski tekmi premagali pionirje z 8:3 (5:1).

SAH
Individualno šahovsko prvenstvo v Senčurju
Šahovska sekcija Svoboda iz Senčurja je v četrtke pričela z individualnim šahovskim prvenstvom na 16 deskah. Tekmovanje bo trajalo en mesec, borba za prvo mesto pa bo po dosežanih igrah precej huda.

SMUČARJI IN SANKAČI V BOHINJU

(Nadaljevanje s 1. str.)
Rezultati — tek članov na 15 kilometrov: Zdravko Hiebanja (Mojstrana) 53:20,15, Cveto Pavčič (Enotnost) 54:20,12, Gašper Kordež (Triglav) 54:33.
Tek članice: Mara Rekar (Mojstrana) 42,41.
Tek mlajših mladincev: Andrej Janez (Jesenice) 39:20,52.
Veleslalom za članice: Slavica Zupančič (Triglav) 2:34,0.
Skoki: Zidar 218,3 s skokoma 43 in 46,5 m, Krznarič 211,8 točk s skokoma 45 in 42 m, Gorjanc 199,1 točke s skokoma 43 in 41 m. M.

PRVA ZVEZNA LIGA
Sarajevo: Lokomotiva 5:3
Radnički: Crvena zvezda 1:1
Vardar: Spartak 1:5
Dinamo: Zagreb 2:2
Budučnost: Vojvodina 0:2
Partizan: BSK 3:1
Hajduk: Velež 3:1

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

MIMI MALENEK KONIC **VIGENCE** ROMAN 18

Ani se je zdel težak kot vreča moke in kot da se bo vsak trenutek sesedel, Globočnik pa je drobencljivo stopil k njej in ji pomolil dva prsta. Spet jo je pogledal, kakor bi jo ocenjeval in zamomljajal: „Veste, dandanes ni lahko začeti. Toda nečaka imam, po materi je dobil dediščino in zdaj mu denar leži mrtev. Čas bi bil, da bi ga kam vložil — pametno vložil, seveda. Samo zaradi njega bi... no, ne vem. Tu ne gre za kravje groše, ki bi jih človek zlahka požaloval, če jih izgubi. Kadar bo nanoslo, se bom oglasil, potem bomo pa naprej govorili.“

„Prosim,“ je tiho rekla Ana. Globočnik ji je bil zoprni. Gospod Filip je fužinarja spremil do veže in ko se je vrnil, si je zadovoljno pomel roke.

„Bo, Ana!“ je rekel. „Kakor hitro bo videl, ne bo več izpustil iz rok — poznam ga. Dominika bomo pa izplačali in vse bo v redu.“

„Kaj pa, če bo Dominik tožil!“ je previdno vprašala. Na tihem si je želela, da bi Globočnik pustil Gašperinove vidence v miru. Na tihem si je mislila, da bi Globočnik pozneje zatrdno skušal vidence kupiti, to pa je bilo tisto, česar se je najbolj bala.

Stric ni razumel njenega strahu. Brezskrbno je zamahnil z roko.

„Beži no! Da bi Dominik ugnal Globočnika? Nikoli! Prepričan sem, da sploh ne bo tožil, ko bo videl, s kom ima opravka. Kar mirna bodi, Ana, vse bo tako, kakor je zate in Aleša najbolj prav.“

Ano so njegove besede kaj slabo potolažile.

Kmalu po Globočnikovem odhodu je rekla, da pojde domov. Stric jo je zadrževal.

„Zgodaj se zmračí in ponoči boš težko vozila, ko nisi vajena poti.“

„Saj so noči zdaj jasne,“ je menila Ana, in doma me čaka delo.“

Niti kosila ni čakala, še pred poldnem se je odpeljala. Stric ji je ob slovesu stisnil v roko bankovec „za prvo silo“. Potlačila ga je v žep, ne da bi ga pred njim pogledala. Sele pred vasjo ga je razgrnila. Bilo je dvajset goldinarjev.

„S tem si bom pa res pomagala,“ je pomislila trpko in ga spravila nazaj. Bila je razočarana; stric bi ji lahko dal več, vsaj stotak.

Vozila je počasi, ker se je morala neprestano izogibati sani, naloženih z železno rudo. Spotoma je srečala tudi gosposke sani. Pognala je na kraj poti, da bi voznik mogel mimo. Mimogrede je ujela blede, suhljato, gladko obrito lice, pogreznjeno v širok krznen ovratnik. Prepoznala je moža in zardela, bil je Borgel. Tudi on jo je spoznal, toda ni je pozdravil, samo z bičem je švignil po konju, da bi bil prej mimo. Kradoma se je ozrla za njim.

„Kako košato se vozi. Tako bi se lahko vozila jaz,“ si je rekla in znova jo je spekle v srcu. Le kaj si je mislil, ko jo je srečal na zanemarjenih saneh, tako zahomotan v rute in kočice? Najbrž mu je tudi Globočnik že vse razpovedal o očetovi smrti in dolgovi. Sram jo je bilo pred nekdanjim snubcem.

Spotoma se je ustavila in krmila. Medtem, ko je kobila jedla, je stopila v prodajalno in si kupila črnega blaga za delovno obleko, naposled pa še kontenine za Uršin predpasnik. Urša dela za sam prežitek, spodobi se, da ji nekaj prinese. Zavoj je bil majhen, toda stričev dvajsetak se je že napol raztopil. Ko je spravljala drobiž, se je jezila na strica.

Videli bomo: Amer. film SELINA (spodaj) z Jane Wyman v glavni vlogi in ameriški barvni zabavni film SIN ALI BABE (zgoraj)

Pa še dve z maskarade v Strazišču — videti je, da je bilo v resnici veselo! Kaj bi ne bilo, saj slavimo Pusta!

Človek kar ne ve, česa bi se prijel — ali velike »Morave«, ki bi jo lahko brez prestanka »vlekle« leto dni, ali veselo maskare

Gorenjske ANEKDOTE

PREPROSTA REŠITEV

Pred kratkim je razpravljajal Okrajni ljudski odbor o smernicah za sestavo letošnjega okrajnega družbenega plana. Ko se je prigljal k besedi predsednik Okr. zadrudne zveze Tone Hafner ter stopil za govorniški pult in govoril o letošnjem okrajnem skladu za pospeševanje kmetijstva, iz katerega bodo kmetijske organizacije lahko črpale nekaj deset milijonov dinarjev, je v dvorani zamrmral neki odbornik, ki zastopa enega kmečkih predelov na Gorenjskem:

»Ali ima smisel govoriti o tem, za kaj bomo uporabili ta denar, namenjen kmetijstvu. Veliko enostavneje bi bilo, če bi za ta denar kupili pšenico in jo razdelili kmetom. Tako jim vsaj ne bi bilo treba delati...«

ENA O PETRU LIPARJU

Dirigent Prešernovega pevskega zbora Peter Lipar si je pred kratkim na pole-deneli cesti hudo poškodoval nogo. To navsezadnje še ne bi bilo tako hudo, toda ogrožen je bil tradicionalni koncert, ki ga prireja pevski zbor vsako leto na obletnico Prešernove smrti. Kaj storiti? Pa se je požrtvovalni Peter odločil: dirigiral bom zboru, pa čeprav sedé. Res — koncert je bil rešen. — Po končanem nastopu so Petra Liparja, ker ni mogel zaradi mavčevega oklepa na nogi hoditi, odnesli proti domu.

Dan pozneje so se začele po Kranju širiti alarmantne govorice, ki so zlasti kranjske kulturne kroge močno vznemirile. Ljudje so si prišepetovali: »Pomislite, Peter Lipar... Kaj takega pa res ne bi človek pričakoval od tako dostojnega moža. Pomislite — sinoči se ga je tako nažrl, da so ga morali dobesedno nesti domov.«

ZGODOVINSKI IN TRAJNI PAPERKI Z GORENJSKE

Južno od Dovja, na terasi ob sotočju Save in Bistrice, leži vas Mojstrana z ličnimi zidanimi hišami, ki so razporejene na obeh bregovih Bistrice. Cerkev, sv. Klemenca je zelo stara, čisto romanska stavba. Po ustnem izročilu je bila zgrajena na mestu, kjer sta leta 868 prenočevala slovanska blagovestnika Ciril in Metod na svoji poti v Rim.

Nastanek in razvoj vasi je v zvezi s fužinarstvom. V Valvasorjevi dobi je obstajal v Mojstrani bogat železni rudnik. Dolgo časa je obratovala tudi cementna tovarna s par metrov dolgim in visoko speljanim vodovodom, ki pa zdaj sameva ob vstopu v dolino Vrata.

Kakor Dovje je tudi Mojstrana znano alpsko letovišče in izhodišče za ture v Julijske Alpe in Karavanke. Tako vodi od železniške postaje dvojke znamenitih potov ob potokih Belci in Mlanci na Kepo ter po grebenih proti vzhodu na Golico, proti zahodu pa preko Korenskega sedla na Peč. Z vseh vrhov Karavank je lep razgled na Korosko, na Savsko dolino in vrhove Julijskih Alp. Skozi Mojstrano vodi pot v veličastno gorsko dolino Vrata, ki jo zaključuje preko 1000 m visoka severna stena Triglava. V spodnji tretjini Vrat pada s stene v dolino 40 m visok, dvojni slap Peričnik, nad njim 20 m visok drugi slap Sum. Te čudovite lepote pa nas bo oropala narava sama,

ker razjeda voda mehko podlago vedno bolj in se slap iz leta v leto niža, če ne bomo pravočasno poskrbeli za pregrado ob vrhu slapa. Na koncu doline stoji planinski hotel Aljažev dom, od koder vodijo dobro zaznamovane in zavarovane poti na naš najvišji vrh Triglav (2863 m).

V Mojstrani se je 6. septembra 1846 rodil naš znani čebelar Mihael Ambrožič. Umrl je 4. julija 1904 in počiva na domačem pokopališču. Čebelarstvo je bilo pri Ambrožičevih od nekdanji pri hiši in je Miheč že v otroških letih čebelaril z očetom. Za razvoj slovenskega čebelarstva, zlasti čebelarstva trgovine, si je pridobil velike zasluge. Bil je poleg barona Rothschilda prvi, ki je razširil našo čebelo po svetu. Z izvozom je prišel 1872 takoj po otvoritvi Gorenjske železnice in je izvozil preko 70.000 panjev živih čebel. Čebele je prodajal ne samo po vsej Evropi, ampak tudi v Ameriko, Avstralijo in Vladivostok. Slikal je tudi končnice, izpopolnjeval čebelarstvo orodje in napravil po njem imenovani ležaji panj.

V Mojstrani se je 30. 1. 1830 rodil tudi Franc Lavtičar, šolnik in organizator dobrodelnosti. Poleg zaslug za razvoj šolstva, ima tudi zasluge za ustanovitev številnih podeželskih gasilskih društev in kmetijskih podružnic. Umrl je 25. 4. 1930 v Ljubljani kot upokojeni tajnik ministrstva za socialno politiko.

JOSIP JURČIČ
ZANKO KERŠNJK
ROKONJAZI
PRIREDI
Edo ROBLEK
RIŠE
Milan BATISTA

69. Oficirji na pošti so se naveličali igrati. Oba lajtnanta sta odšla spat, le kapitan in Vernazz sta še ostala. Pridružila se jim je poštarjeva družina. Kapitan je obujal spomine na svojo družino v daljni Alzaciji, ko je objemal oba poštarjeva malčka; Vernazz pa se mu je skrivaj rogal: saj ta lopov ni nikoli poznal domotožja, ker sploh ni poznal svoje domovine, niti ta razuzdanec ni mogel imeti pojma o družinski sreči.

70. V tem trenutku so se z glasnim ropotom odprla vrata in v sobo je planilo nekaj bradatih, po obrazu požarnih mož. Na čelu sta bila kobilar Tonček in Velikonja.

Vsi so planili pokonci, kapitan je dal otroka poštarju, da bi segel po sabljo. Vernazz je prebledel in njegov posmeh se je spremenil v grozo. Godilo se je bliskoma. Tomaž in Tonček sta imela zanke že pripravljene, vrgla sta jih kapitanu in Brnjaču okrog vratu.

71. Poštarja je nekdo sunil z gorjačo v prsi, da se je od bolečine zgrudil v kot.

Drugi oddelek je medtem vlomil v poštno pisarno in tam pobral težke francoske kase. Oba ujetnika pa so zvezali in odveliki iz hiše. Preplašeni Vernazz je bil kmalu ukročen — zamašili so mu usta in ga odveliki proti Samoglavu.

72. Težji posel je imel Tomaž s kapitanom. Ta se je branil z vsemi močmi. Grogi se je mudilo, zato je ukazal, naj mu zamašijo usta in ga vržejo v jarek. Kapitan je zakričal, da bi zbudil oficirja in vojake. Ze je nekdo odprl okno in na ponovni kapitanov krik ustrelil najbližjega napadalca. Ta je z glasnim krikom padel po tleh. Oficir pa je že segel po drugem samokresu in spet pomeril...